No. 189.

TE ZEGELEN

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 11 Augustus.

Frankrijk.

PARIJS, den 8sten Augustus.

Het *Journaal des Débats* behelst heden een artikel waarin het de kwestie van de ontbinding der kamer onderzoekt, en besluit, dat er zoo veel gezegd en geschreven is over die ontbinding, dat al was het ministerie er niet toe gezind, hetzelve er niet meer buiten zou kunnen blijven.

— De Koning heeft voor de uitnoodiging bedankt, hem door den Maire van Dieppe gedaan, om bij het feest, dat de stad aan den hertog *van Orleans* wil aanbieden, tegenwoordig te zijn. De koninklijke familie wordt den 21sten op St. Cloud terugverwacht. De hertog *van Orleans* begeeft zich den 24sten naar het kamp van Compiegne.

— De heer *Molé* is zegt men naar het kasteel Eu vertrokken, waar reeds de heer *Montalivet* zich bevond.

— De hertog *van Joinville* heeft zich den 4den te Toulon aan boord van de *Hercules* begeven, welk schip zich dien dag zeilree heeft gemaakt. Den 5den is de Prins tegenwoordig geweest bij eenige evolutien van de schepen op de reede.

— Men verneemt heden, dat de spaansche gezant *Campuzano* dezen morgen naar Madrid vertrokken is. Zijn plotselijk vertrek heeft tot vele gissingen aanleiding gegeven; men brengt het onder anderen in verband met de leening van 250 millioen.

— In berigten uit Bona van den 26sten Julij wordt van een nieuwen aanval der Arabieren op Guelma gesproken. Dagelijks zag men de ligte ruiterij der Arabieren in den omtrek. *Salem*-beij, schoonvader van *Achmed*-beij, die het bevel over *Achmed's* troepen voert, had zijn legerkamp op weinig afstands van dat des kolonel *Duvivier* opgeslagen. Van de wederzijdsche handelingen wordt in dit berigt niets verder gemeld.

— Door het gouvernement zijn heden geene telegraphische berigten omtrent de Spaansche zaken medegedeeld. De bijzondere tijdingen gaan uit Baijonne tot den 4den en melden dat het gerucht aldaar liep, dat de afdeeling van *Zariateguy* op den weg naar Soria, zich met de karlistische benden van Neder-Arragon had vereenigd; volgens een ander gerucht was die afdeeling tot Lerma gekomen, voorwaarts Burgos, op den weg van Aranda. Twee bataillons van het regiment der Prinses waren eindelijk te St. Sebastiaan naar Santander ingescheept. *Castor* was echter, na de heffing van contributien, naar de Incartaciones teruggekeerd.

Uit Saragossa schrijft men, dat de bende van *Tell* de stad Fraya had aangevallen; en uit Tarragona, dat de karlistische chef *Urbistondo* van het gebergte naar den Ebro was afgedaald, zoo men meende om aan don *Carlos* den overtogt van de rivier te begunstigen. De brigadier *Ayerbe* was dien ten gevolge opgetrokken, om de vereeniging te beletten.

Aangaande het hoofdkorps onder don *Carlos* houden de bijzonderen berigten niets naders; maar door het *Journal des Debats* wordt een schrijven uit Puycerda van den 2den gegeven, een aantal bijzonderheden over den togt van het Navarresche korps behelzende, welke verzekerd worden den stempel der echtheid te dragen en die niet onbelangrijk voorkomen: Bij het vertrek uit Navarre, wordt daarin gemeld, bestond de expeditie uit 10,000 man; maar de overtogt van de Cinca, bij Barbastro, en de gevechten van Huesca en Guisona hadden haar veel volks gekost, zoodat het effectief der bataillons na den overtogt van den Ebro wel tot de helft geslonken was; het 4de bataillon van Kastilien was bij de Cinca bijna geheel vernield. De kavallerie was van 2,800 man, tot op 1050 verminderd. Desertie, gebrek aan kleeding en levensmiddelen hadden grootendeels tot de verliezen bijgedragen. Reeds in Neder-Navarre hadden het lijden en de ontbeering een aanvang genomen, en deze waren steeds vermeerderd. Men vond overal de huizen ledig en verlaten. Te Huesca zelfs kon men den troepen maar een half ration brood uitdeelen; het was door deze oorzaken, dat de anders zoo strenge krijgstucht verzwakt werd. Geen denkbeeld kon men zich maken van de troepen van don *Carlos*: de meeste soldaten liepen maar half gekleed; vele hadden geen hemden; het drie vierde deel geen schoeisel. Te Muryiedo had men 12 balen *espardillas* (voetzolen van gevlochten touw) buit gemaakt, maar alvorens te zijn uitgedeeld, gingen zij te Chiva weder verloren. Nog voor den overtogt van den Ebro waren de meeste paarden bezweken. De overige hadden afzigtelijke wonden, door den heeten zonnegloed ontstoken. Van 60 muilezels, die ieder twee kruidkaissons hadden gedragen, waren er 20 overgebleven; drie stukken geschut had men op den linker-oever moeten achterlaten. De soldaten waren door dit alles zeer ontevreden geworden. In plaats van een goed onthaal te ontvangen, hadden de boeren, 't zij uit staatkundige haat, of dat zij den burger-oorlog moede waren, of uit weerwraak voor de wreedheden van *Cabrera*, vele der achterblijvers vermoord. Onder al dit lijden en deze teleurstellingen was het moreel der expeditie echter niet zoo gezonken als men wel opmaken zoude; de krijgstucht, die, waar men kon, onverbiddelijk werd gehandhaafd en alle plundering verbood, hield haar staande; niet minder ook de volharding, het Spaansch karakter eigen, maar bovenal een godsdienstig fanatismus, en het vast vertrouwen dat de heilige zaak huns konings op die van de vijanden des geloofs, de christinos, eindelijk moest zegevieren.

— De berigten uit Madrid gaan tot den 27sten; zij behelzen de beide ordonnantien, in de eene van welke aan den graaf *Almadovar*, uithoofde van den zwakken staat zijner gezondheid zijne demissie wordt gegeven; terwijl bij de andere de generaal *Espartero* tot oorlogs-minister wordt benoemd. In de laatste wordt echter gezegd, dat *Espartero* zijn tegenwoordig bevel zal behouden tot zal plaats hebben hetgeen bij zekere mededeelingen voorzien was. Het interim van het departement zal tot zoolang door don *P. Chacon* worden waargenomen. Men wilde te Madrid in deze neven-bepaling zien, 't zij de vordering van de zijde des bestuurs, 't zij de beloften van *Espartero*, om niet eer te [illegible] hebben gekregen; iets hetgeen gemakkelijker gevorderd of beloofd, dan volbragt worden kan.

— Men meende te Madrid, dat de heer *Mendizabal* met de opbrengst der tienden en met de buitengewone belastingen, in het bestrijken van het hoogstnoodzakelijke voor de dienst, nu dit jaar zoude rondkomen.

— In de cortes-zitting van den 28sten heeft de oorlogs-commissie, belast met het onderzoek van het voorstel der heeren *Falero* en *Fontan*: dat de cortes een onderzoek mogten laten doen naar den staat van den burger oorlog en de middelen om dien ten einde te brengen, haar rapport uitgebragt. Zij had zich daartoe met de ministers verstaan, en deze hadden haar eene nota overgegeven, waaruit bleek, dat het nationale leger bestond uit 7463 officieren, 191,699 man en 11,411 paarden. De insurgenten hadden in Navarre 18,152 man infanterie en 500 ruiters, 441 artilleristen en 56 ingenieurs; in Katalonien, 19,260 man infanterie en 300 ruiters; in Arragon en Valencia 15,000 man infanterie en 1400 ruiters; in Nieuw-Kastilien 1673 man infanterie en 228 paarden. Wat echter de middelen betrof, om het vaderland te redden, het ministerie had verklaard, op die vraag niet categorisch te kunnen antwoorden, onder bijvoeging dat, naar de omstandigheden het vereischten, het aan de cortes voorstellen doen zoude; door die verklaring nu zag de commissie zich in de onmogelijkheid gesteld om aan de haar opgedragene taak te voldoen; daar [illegible] ten hoogste noodzakelijk was, dat men de middelen, waarover [illegible] beschikt worden, kende, stelt de commissie voor, dat de cortes in de openbare vergadering zich regtstreeks tot de ministers daaromtrent wenden mogen, waarna men kon verklaren, of men aan de middelen, die het gouvernement over de redding des lands zegt te zullen aanwenden, zijne goedkeuring hecht.

— In de binnenlandsche fondsen ging heden weinig om; er was veel navraag naar aandeelen in de belgische bank en den spoorweg op Mulhausen. Het Spaansch actief bleef onveranderd. De notering was heden (8 *Aug.*): 5 pCt. 110,45; 3 pCt. 79,15; Nap. rent. 96,80; Sp. Ardoin 23; N. Defered. 7⅝; Pass. 5⅛; Rom. L. 101.

Nederlanden.

BREDA, den 10den Augustus.

Door Z. M. is den 7den dezer het volgend besluit genomen.

»In aanmerking nemende, dat de ondervinding van den laatsten winter de noodzakelijkheid heeft doen geboren worden, om de droogmaking van het *Haarlemmer-meer* op nieuw in opzettelijke overweging te nemen;

Gezien de rapporten van onzen minister van binnenlandsche zaken, dd. 27 Mei ll., n°. 118 en 2 dezer n°. 105,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De overweging, waarvan in den aanhef dezes melding is gemaakt, wordt opgedragen aan eene Commissie, bestaande uit de heeren:

H. Ewijk, Raad-adviseur bij het departement van binnenlandsche zaken, *voorzitter*;

Jonkheer *W. P. Barnaart van Bergen*, lid van de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

M. G. Beijerinck, hoofd-ingenieur van den Waterstaat in Zuid-Holland;

O. J. de Bruijn Kops, Burgemeester der stad Haarlem;

Jonkhr. *L. R. Gevaerts*, lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland;

P. T. Grinwis, hoofd-ingenieur van den Waterstaat in Noord-Holland;

Jonkhr. *D. Hooft Jacobsz.*, lid van den Raad der stad Amsterdam;

D. Mentz, Inspecteur van den Waterstaat; en

P. A. du Pui, Hoogheemraad van Rijnland.

Art. 2. De commissie zal de verschillende reeds bestaande, aan haar door onzen voorn. Minister mede te deelen ontwerpen van droogmaking van het *Haarlemmer-meer* onderzoeken, en vervolgens een bepaald eind-ontwerp en begrooting van kosten dezer onderneming opmaken.

Art. 3. Zij zal hare werkzaamheden dadelijk aanvangen en zoodanig voortzetten, dat haar rapport, uiterlijk op den eersten November aan ons kan worden aangeboden."

— Z. M. heeft dezer dagen een aantal personen benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw. Daaronder behooren de heeren Jhr. *A. Warin* en *W. R.* baron *van Tuyl van Serooskerken van Coelhorst*, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; *Alewijn*, consul-generaal te Genua, *Beeluerts van Blokland*, gepensioneerd onder-inspecteur; *J. Henriques de Castro*, president der hoofd-commissie tot de zaken der Israëliten; *J. J. Brutel de la Revière*, secretaris van het huis van H. M. de Koningin; *Zeume*, van de Duitsche kanselarij, *A. Muller* secretaris van het departement van justitie; *J. J. van Straalen*, secretaris van het kabinet des Konings, enz.

Voorts zijn door den Koning een aantal benoemingen in de dijk- en polderbesturen gedaan.

— Heden morgen heeft Z. K. H. de Prins *Frederik* der Nederlanden de Koninklijke Militaire Akademie te dezer stede gevestigd, met een bezoek vereerd. Hoogstdezelve had het verlangen te kennen gegeven, dat de lessen haren gewonen gang zouden hebben, ten einde bij het geven van dezelve in de leerzalen tegenwoordig te zijn. Nadat de Prins alzoo door de beide heeren Kommandanten aan den ingang van het gebouw ontvangen, en het personeel der Akademie, voor zooverre het zich niet in de lessen bevond, in de receptie zaal aan Hoogstdenzelve was voorgesteld, heeft Z. K. H. de onderscheidene leer- en teekenzalen bezocht en daarbij Hoogstdeszelfs tevredenheid over het gegeven onderwijs herhaaldelijk te kennen gegeven. Daarna heeft Z. K. H. de Bibliotheek, de Modelzaal en verdere deelen van het gebouw bezigtigd, de oefening in het paardrijden en de gymnastiek bijgewoond, terwijl door de kweekelingen der Akademie ook nog eene groote parade voor Hoogstdenzelve gehouden werd, over welker uitvoering Z. K. H. insgelijks zijne goedkeuring betuigde. Ten omtrent half twee ure nam Z. K. H. van de beide heeren kommandanten en verdere heeren officieren en beambten afscheid, en keerde naar het hoofdkwartier te Tilburg terug.

Z. K. H. heeft nog voor zijn vertrek een bezoek afgelegd bij Z. Exc. den opperbevelhebber onzer vesting, den generaal baron *Chassé*, en was bij zijne komst alhier in het *Hotel des Flandres* afgestapt.

— Te Nijmegen werden gisteren verwacht H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje* met Hoogstderzelver dochter, Prinses *Sophia*; alsmede de van 's Hage vertrokken zijnde koninklijke Wurtembergsche familie. De Prinses *van Oranje* zou heden van daar vertrekken, en de leden der Wurtembergsche familie vrijdag morgen.

Als een bewijs van het veelvuldig bezoek der stad Nijmegen en derzelver omstreken, wordt van daar geschreven, dat aan het commissariaat van politie der stad, gedurende de eerste helft van dit jaar, zijn afgeteekend 7756 reispassen, die zonder vergrooting op 25,000 personen konden berekend worden.

Laatstleden Zondag had aldaar overnacht, komende van Keulen en gaande naar Amsterdam, Z. D. H. de prins *O. van Lynar*, alsmede de Kolonel der russische ligtgarde graaf *von Kucheleff*. Maandag passeerde aldaar naar Deventer gaande, de minister van staat, graaf *Schimmelpenninck*.

— Te Leeuwarden heeft op den 4den dezer de jaarlijksche harddraverij plaats gehad. Zestien der meest bekende harddravers, zoo uit de provincie Friesland, als van elders, hebben naar den uitgeloofden prijs gedongen, bestaande in eene fraai bewerkte gouden sweep, welke eindelijk behaald is geworden door het paard toebehoorende aan den heer *A. van der Hoop*, te Amsterdam.

— Te Harlingen is den 5den dezer, van de werf van de scheepstimmerlieden *A. D.* en *L. Alta*, met het beste gevolg en in tegenwoordigheid van eene groote menigte toeschouwers, van stapel geloopen het kofschip *Johannes*, gebouwd voor rekening van de heeren *Barend Visser en Zoon* aldaar.

Eergisteren in den namiddag is Vorst *Leopold* door Luik gekomen, zich naar Spa begevende.

— Uit Gent schrijft men van gisteren, dat niet verre van die stad, den vorigen dag, op de Schelde een droevig ongeluk is voorgevallen, zijnde eene stoomboot tegen eene pont, waarin zich vijftien menschen bevonden, aangevaren, met het ongelukkig gevolg dat zes a zeven personen in de rivier omkwamen.

— Een groot getal arbeiders worden tegenwoordig naar Luik gezonden om aan den spoorweg in die provincie te arbeiden.

— De koers der fondsen was gisteren te Antwerpen (9 *Augustus*): Belg. 101½; O. Met. 104¼; Sp. Ardoin 20½, ¾; ⅝; Diff. 7¼; Nap. renten 92; B. Tavaliere 57½; Sicil. 91¾; Rom. L. 101; Certif. te Antw. 97½; Brus. 85¼. — Wisselkoers op Amst. 3 m. 1 pCt.; op Rott. op zigt ⅛ pCt.

Te Dresden is den 1sten dezer het berigt ontvangen dat de Koning van Saksen te Laibach door eene bedenkelijke ziekte is aangetast, die het gevolg zoude zijn van te groote vermoeijenis bij het botaniseren.

— De *Algemeine Zeitung* geeft een berigt uit Napels van 25 Julij, volgens hetwelk de cholera aldaar steeds afnemende bleef, maar in de omstreken der stad ten platten lande nog altijd hevig woedde. „Omtrent de verwoestingen dier ziekte en de verdere voorvallen in Sicilië, zegt dit berigt, voorts, heeft de regering tot hiertoe het diepste stilzwijgen bewaard. Het alhier uitkomende dagblad der Beide Siciliën heeft daarvan nog met geen woord gewaagd. Maar juist ten gevolge van deze geheimhouding, worden de belagchelijkste geruchten in omloop gebragt. Bijzondere brieven uit Palermo melden alleen dat de ziekte aldaar in hevigheid veel vermindert, maar zij behelzen geenerlei of zeer onbeduidende tijdingen van staatkundigen aard, zoodat wij ons met gissingen moeten vergenoegen."

— Te Weenen waren den 1sten Augustus genoteerd: 5 pCt. Met. 105½; 4 pCt. 100⅛; 3 pCt. 77¼; Bankact. 1367⅞.

De Londensche berigten over Belgie tot den 7den, houden niets naders over de verkiezingen, dan alleen dat zij in Dublin gunstig voor het ministerie waren uitgevallen. Van *O'Connell* wordt echter niet gesproken. Te Londen waren den 7den: 3 pCt. gecons. 91¾; Ned. 2½ pC. 53⅝, 53; 5 pCt. 102; Ardoin 21¾, ⅝; Portug. 5 pC. 41⅞.

GRAANMARKT

TE AMSTERDAM.

Van Woensdag 9 Augustus.

TARWE. — Niets omgegaan.

ROGGE. — Als voren: 120,122 pd. n. Pruiss. 148,152 bij partij.

GARST EN HAVER. — Zonder handel.

ZAADMARKT

KOOLZAAD. — Dadelijk 3 £ lager; n. Zeeuwsch 49½ £; op 9 vat in Sept. 50 £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Flaauw; per 6/w. ƒ 33; vliegend ƒ 31½, 32; Sep. ƒ 30¾, 31; Oct. ƒ 30½, 31; Nov. ƒ 30½, ¾; Dec. ƒ 30½.

LIJNOLIE. — Per 6/w. ƒ 29½ vliegend 29¼.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (9 *Augustus*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53; dito 5 pCt. 100⅝, 11/16; Kansbill. ƒ 22 13/16; Amort.-Synd. 4½ pCt. 98⅞, 94½; dito 3½ pCt. 76⅝; Handelm. 165⅝, ½; Oost-Indie 5 pCt. 98 15/16; Ard. van 20⅞, 20½, ⅝; Metall. 5 pCt. 100¾.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.